

STATION ALKMAAR

HERINRICHTING STATIONSGEBIED

CONTEXT

Alkmaar is een mooie en veelzijdige stad met een rijk verleden maar ook met een duidelijk visie voor de toekomst zoals vastgesteld in de Stadsvisie Alkmaar 2030. De komst van hoogfrequent spoor (PHS) - het rijden zonder spoorboekje - biedt kansen voor Alkmaar om ruimtelijke ontwikkeling, economie en infrastructuur aan elkaar te koppelen.

Alkmaar, het meest noordelijke PHS-station in de Randstad, en hoofdstad van Noord-Holland wordt het schakelpunt van mobiliteit in deze regio. Het stationsgebied speelt in deze context een cruciale rol.

Een station is meer dan alleen een perron of gebouw waar je op de trein stapt. Het is een gebied, een belangrijke dynamische publieke plek van de stad, rijk aan verschillende typen mobiliteit en functies. Een plek waar eigenheid samengaat met herkenbaarheid, waar sociale veiligheid samengaat met uitstraling en waar efficiency samengaat met een aantrekkelijke openbare ruimte. Het stationsgebied is de entree van de stad, een visitekaartje dat representatief is voor de karakteristiek van de stad, en mensen welkom heet. Een stationsgebied biedt kansen voor ontwikkeling, ontmoeting en uitwisseling.

Alkmaar grijpt de kans om van het gehele stationsgebied een nieuwe aantrekkelijke, comfortabele publieke ruimte te maken. Onze visie op de herinrichting van het stationsgebied sluit hierop aan:

Het nieuwe station is compact en overzichtelijk. Het stationsgebied is een open systeem, waarin het stationsdomein laagdrempelig is en waarin alle verschillende typen mobiliteit via de openbare ruimte gelijkwaardig verbonden zijn. De stationspleinen zijn ontvangstdomeinen en bieden een logische en natuurlijke verbinding van de stad met het station. De traditionele ontvangsthal is veranderd in een ontvangstplein. De beide herkenbare entrees sluiten aan op het karakter van de omgeving: stedelijk aan de kant van het centrum, parkachtig aan de noordkant. Dit is duidelijk te ervaren vanuit de traverse en geeft de reizigers een gevoel van de oriëntatie.

De traverse is het hoogste punt van het stationsgebied en is vanuit de omliggende omgeving gezien een duidelijk herkenbaar baken. Het is een overkoepelend verbindend element dat de verschillende onderdelen van het station samenbindt.

De eenheid van het stationsgebied wordt onderstreept door de vormtaal en materialisatie van de bebouwing en de openbare ruimte. De soberheid van de vorm geeft een uniek en sterk karakter aan het geheel. De luifel nodigt de reizigers uit om naar boven te gaan en beschermt de bezoekers tegen de weersomstandigheden. Het voorplein beschouwen we als een nieuw stedelijk interieur: een combinatie tussen een openlucht stationshal en stadsplein.

Het dak van de traverse is ontwerpen als één continue gevouwen vorm om de bewegingen naar de verschillende gebieden te begeleiden. De vorm is eenvoudig, duidelijk en bijna gewichtloos. Het dak beschermt en geeft oriëntatie. De ruimte tussen het dak en de historische perronkap is gemaakt van glas zodat elk element zijn eigen identiteit en autonomie behoudt en om de bestaande en de nieuwe bebouwing in evenwicht zijn. De traverse is zorgvuldig gepositioneerd boven de historische perronkap. De constructie van de traverse is slank en transparant, bijna onzichtbaar, zodat vanaf de perrons de monumentale perronkap de uitstraling bepaalt.

**“ STATIONS BIEDEN PLAATS AAN
VERSCHILLENDE VOORZIENINGEN
EN GEVEN TOEGANG TOT UIT
EENLOPENDE MOGELIJKHEDEN: HET
STATION OPENT JE WERELD.”**

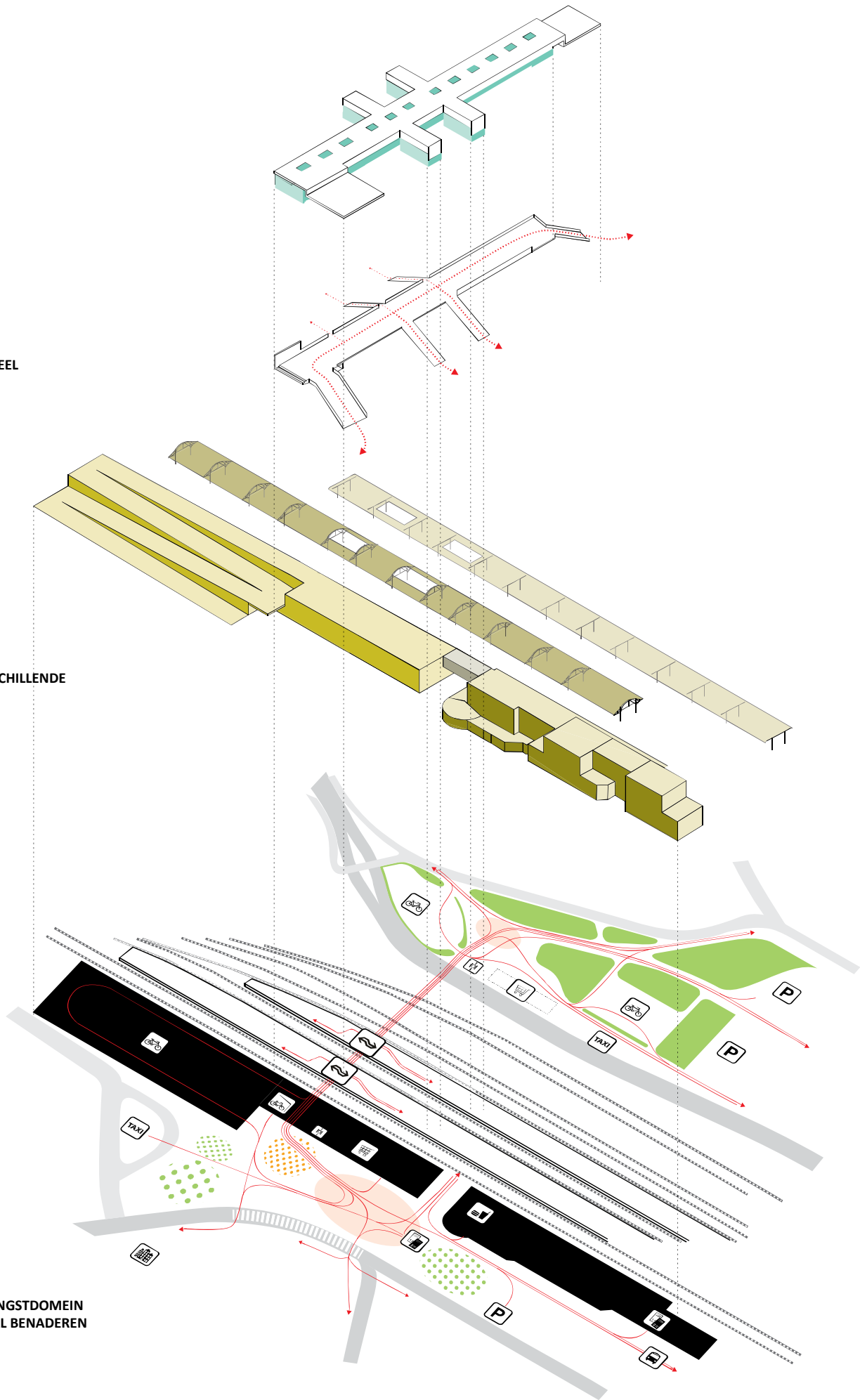
Bureau Spoorbouwmeester | Het Stationsconcept

DAK
OVERKOEPELEND BINDEND

TRAVERSE
OVERZICHTELIJK FUNCTIONEEL

STATION
SAMENHANG TUSSEN VERSCHILLENDE
GEBOUWEN

CONTEXT
STATIONSPLEIN ALS ONTVANGSTDOMEIN
STATIONSGBIED INTEGRAAL BENADEREN

FUNCTIONALITEIT

OPTIMALE LOGISTIEK

Het ontwerp is gebaseerd om de hoofdcirculatie en de daarvoor benodigde ruimte om ultiem comfort en vanzelfsprekende bewegingen te realiseren. De loopverbindingszone is functioneel en herkenbaar en toont alle noodzakelijk informatie zodat de reiziger eenvoudig zijn weg vindt. Op deze manier wordt de reiziger met een vertrouwd en veilig gevoel van het omgevingsdomein naar het reisdomein geleid - en andersom. Grenzend aan deze zone wordt zitgelegenheid geboden voor de rustende of wachtende reiziger, ophaler, brenger of passant.

De traverse is ontworpen als een continue vorm die de 2 pleinen op een overzichtelijke en veilige manier met elkaar verbindt. De breedte van de traverse is over de gehele lengte gelijk, om op een gelijkwaardige manier aan te sluiten op de omliggende wijken en toekomstkansen te bieden voor verdere ontwikkeling van de noordkant van de station.

SOCIALE VEILIGHEID

Zien en gezien worden is het belangrijkste criterium om sociale veiligheid te waarborgen. In het ontwerp is grote nadruk gelegd op dit aspect. Door het toepassen van veel zichtlijnen, glazen wanden en grote hoeveelheid daglicht wordt constant zicht geboden op de verschillende onderdelen. Dit zorgt ook voor een veilig gevoel in de traverse. De glazen wanden aan beide kanten van de traverse geven doorzicht naar beide pleinen, maar brengen ook veel daglicht aan de gevelzijden. In de traverse zijn extra daklichten toegepast om het veilige gevoel te versterken. De daklichten volgen de richting van de traverse en geven ritme aan het parcours.

Onder de traverse, en bij de entree van de fietsenstalling is een deel van het plafond verlicht om donkere hoeken te voorkomen en om een prettig verblijfsgebied te creëren. De vloerspots verlichten de onderkant van de traverse en de trappen, en markeren de traverse als ingang van het station. Extra vloerspots zijn gewenst om onder de boom veilige en aantrekkelijk zitplekken te realiseren.

MATERIAAL EN KLEUR

De materialisatie van het geheel is gebaseerd op een huid die afhankelijk van het moment van de dag, het licht en het weer verandert van uitstraling. De traverse wordt bekleed met geperforeerde aluminium cassettes, een materiaal dat complementair is aan de strekmetalen gevel van de fietsstalling. De strak aluminium platen accentueren het volume. De perforaties geven extra gelaagdheid en zorgen voor detail en een verrassend effect bij het benaderen van het gebouw. Het hout in de luifel en traverse creëert contrast met het aluminium en een menselijke en intieme sfeer. Het is belangrijk dat tijdens spitsuren het gebruik van de traverse als prettig wordt ervaren, maar ook op rustige momenten moet de traverse een aantrekkelijke ruimte blijven. De toepassing van hout geeft een warme en natuurlijke uitstraling. Het spectrum van de gevelkleuren en technische elementen is rustig en terughoudend om zodoende het accent te leggen op de bewegwijzering, het uitzicht naar de stad, de omliggende wijk, de monumentale perronkap en de sporen.

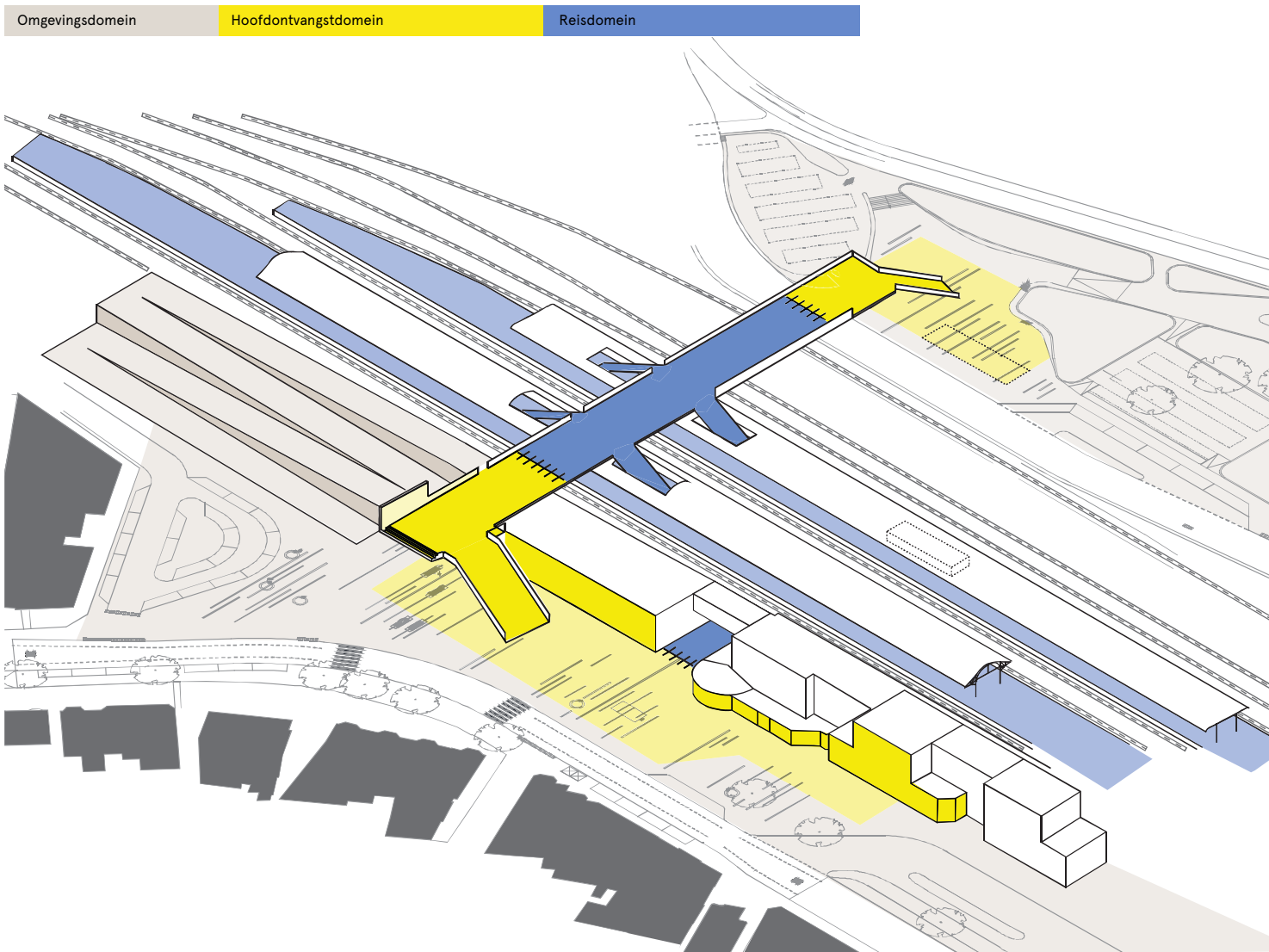
COMFORT

Het comfort van de reiziger is het belangrijkste aspect in het versterken van een goede beleving van het station en daarmee het motiveren van het gebruik van de trein als voorkeursvervoermiddel. Het begrip comfort gaat over deze 4 aspecten:

- Het fysieke comfort** wordt verbeterd door het toevoegen van een neergaande roltrap bij de hoofdingang, en door het realiseren van uitnodigende en niet te steile trappen (met een hoek van 30 graden en 2 brede bordessen als rustpunten). De traverse en de toegang naar de perrons zijn volledig wind- en waterdicht om bescherming te bieden tegen weeromstandigheden. Beide entrees hebben een brede luifel die uitnodigt om naar boven te gaan en tevens zorgen voor de noodzakelijk bescherming. Door de luifel te laten doorlopen boven het stationsgebouw creëren we een droog en comfortabel winkelgebied en wordt de interactie tussen reizen, winkelen en verblijven verbeterd.
- Het visuele comfort** wordt gerealiseerd door de brede glazen wanden aan beide kanten van de traverse die zicht bieden op de perrons en de omgeving. De grote hoeveelheid daglicht dat via de gevels en daklichten het interieur verlicht zorgt voor een prettig en veilig gevoel. De kunstmatige verlichting wordt gerealiseerd door eenvoudige lijnvormige armaturen die geïntegreerd zijn in de houten lamellenplafond en tevens de richting van de beweging ondersteunen. Het regelmatige en rustige stramien van de armaturen zorgen voor een gelijkmatig kunstlicht in de traverse en garandeert 60 lux op het loopvlak. Tevens zorgt de verlichting voor een goede gezichtsherkenning en daardoor sociaal veilig gevoel.
- Het thermische comfort** wordt bewaakt door het toepassen van zonwerende beglazing op de zuid- en westgevel. Dit voorkomt dat het in de traverse te heet wordt en dat de directe zoninval hinderlijk wordt. De daklichten in de traverse hebben ventilatioeroosters langs de randen en zorgen hiermee voor een natuurlijke ventilatie door de hele traverse.
- Het akoestische comfort** wordt gegarandeerd door het toepassen van een akoestisch plafond over de gehele lengte van de traverse. Onder het houten lamellen plafond is een filterdoek en extra isolatie aangebracht om te garanderen dat de nagalmtijd van 1,1s wordt behaald.

“DE REIZIGER KAN ZICH ZELFSTANDIG EN GEMAKKELIJK DOOR HET STATION BEWEGEN. STATIONS ZIJN TOEGANKELIJK, OVERZICHTELIJK EN LAAGDREMPELIJG.”

Bureau Spoorbouwmeester | Het Stationsconcept

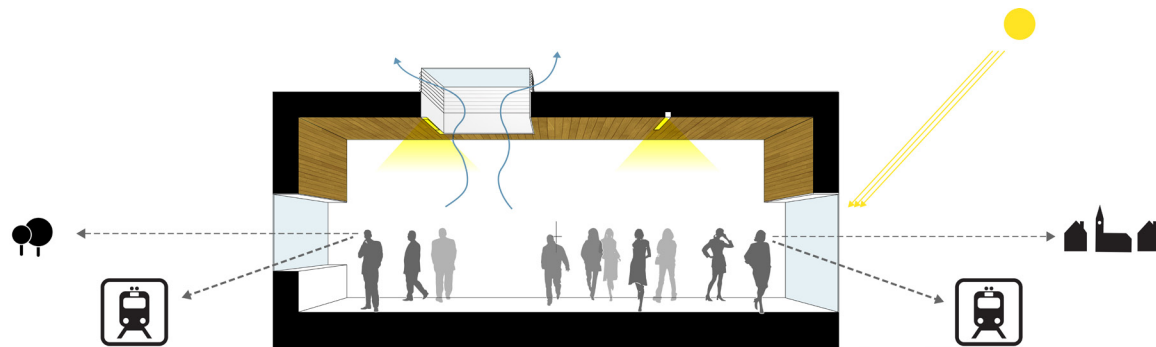
	Oriëntatie		Kaartverkoop		Parkeren
	Reisinformatie bus, tram, metro		Service en assistentie		Fietsenstalling
	Reisinformatie trein		Wachten		Bus
	In- en uitchecken		Horeca gericht op ontmoeten		Taxi
			Commercie: winkels en horeca		Halen en brengen
			Diensten		
			Toilet		

BELEVING

De reis naar het station begint bij de herkenbaarheid van het station als geheel, een duidelijke entree en een aantrekkelijke en hoge kwaliteit van de openbare ruimte. De luifel creëert een vloeiende en uitnodigende overgang tussen interieur en exterieur. Het houten plafond van de luifel geeft de looprichting aan en onderstreept de functie van het plein als ontvangstdomein en stedelijk interieur.

In de traverse wordt het accent gelegd op de beweging en de bestemming. Door het ontwerpen van een eenvoudige en rustige omgeving wordt het noodzakelijke, betrouwbare en veilige gevoel versterkt. Het is echter veel meer dan alleen een transferfunctie. Het is representatief en geeft sfeer en beleving aan de reiziger die naar Alkmaar komt. Vanaf het perron wordt de reiziger langs de monumentale perronkap uit een glorieus verleden geleid en welkom geheten in een nieuwe binnenwereld. Het houten lamellenplafond, met zijn warme, natuurlijke en verzorgde uitstraling, begeleidt de reiziger in de richting van de traverse naar de perrons of naar de stad. Het integreren van de constructieve elementen en de installaties achter de wand en plafondbekleding zorgt voor een rustige en overzichtelijk beeld. De accenten in de inrichting van de traverse zijn gericht op het uitzicht door de grote glazen wanden aan beide zijden en de bewegwijzeringselementen die de noodzakelijke informatie op het juiste moment geven.

De traverse heeft een iets asymmetrisch profiel om het oriëntatiegevoel te versterken. Beide kanten zijn visueel open om constant zicht op het perron en de omliggende context te houden. De oostzijde is nadrukkelijk meer open en accentueert de hoofdverkeersstroom naar de roltrap richting perrons. Deze principedoorsnede is de basis van de vormgeving van de gehele traverse. De traverse loopt op een natuurlijke manier door in de luifel en leidt de reiziger naar buiten. De materialisatie en de detaillering zijn consequent uitgevoerd. De geperforeerde aluminium bekleding wordt doorgevoerd rondom de roltrap om deze te interpreteren als verlengde van de traverse, en versterkt hierdoor de eenheid van het geheel.

Het stedelijke karakter van het zuidelijke plein wordt gekenmerkt door een stedelijk dynamiek: interactie tussen winkelen, wachten ,reizen en ontmoeten. De onderkant van de traverse wordt benaderd als lounge gebied waar mensen op een beschermde en overdekte plek een boek kunnen lezen, kunnen lunchen of wachten op een vriend. Deze ruimte maakt integraal onderdeel uit van het ontvangstgebied. Door de integrale verlichting van het plein, de traverse en de gevel wordt het geheel ervaren als een stationshal.

Het groene karakter van het noordelijke plein wordt gekenmerkt door een rustige parkachtige inrichting waar aantrekkelijk is om te verblijven. Groene ruimtes worden gemaximaliseerd en gebruikt als structurerend element. De zijkanen van de groene velden vormen een natuurlijke plek om te rusten in de zon of te wachten. De kiosk is aan de loopverbindingszone gepositioneerd en duidelijk zichtbaar als zelfstandige kiosk in het park.

